

Rådmannen

SAKSFRAMLEGG

Deres ref.:

Vår ref.:

04/05636 /043676/04-X20

Saksbehandler:

Arnulf Elvevold

Telefon:

77 60 44 36

Dato:

06.10.2004

Saken skal behandles i følgende utvalg:

FSK
KST

OVERORDNETE PLAN FOR BEREDSKAP OG KRISEHÅNDTERING OG AV DE TEMATISKE BEREDSKAPSPLANENE

Innstilling til vedtak:

Kommunestyret vedtar den overordnede planen for beredskap og krisehåndtering og bekrefter samtidig videreføring av tidligere delegerte økonomiske fullmakter.

Saksutredning:

Kommunens ansvar

Kommunens ansvar for samfunnsikkerhet og beredskap er ikke gitt ved generell lovgiving, men gjennom ulike særlover som regulerer kommunal virksomhet. De viktigste tjenesteområdene hvor et slikt ansvar er definert i særlov og/eller i forskrifter er:

- Allmenn samfunnsplanlegging
- Arealplanlegging
- Helsevesen
- Sosialtjeneste/omsorg
- Brannvern
- Vannforsyning
- Akutt forurensing
- Rasjonerings

Sentrale myndigheter forutsetter at offentlige organer skal håndtere kriser etter tre hovedprinsipper. Disse er:

- Ansvarsprinsippet. Det vil si at den myndighet som til daglig har ansvaret innenfor det/de berørte områdene, også har ansvaret under en krise.
- Likhetsprinsippet. Det vil si at organiseringen under en krise skal være mest mulig lik den organiseringen som ellers gjelder.

- Nærhetsprinsippet. Det vil si at en krise skal håndteres på lavest mulig nivå.

Kommunens planverk innenfor samfunnssikkerhet og beredskap

Planen som her er lagt fram, utgjør sammen med de tematiske beredskapsplanene (brannvern, vannforsyning, helse og sosial m.fl.) og lokale planer ved de enkelte tjenestestedene, kommunens planverk innenfor beredskap og krisehåndtering. Når en legger til beredskapsmessige hensyn i kommunens øvrige planverk, det vil først og fremst si i kommuneplanen og dens arealdel, dekker en det videre begrepet samfunnssikkerhet. De viktigste elementene i kommunens planverk innenfor området samfunnssikkerhet er:

- Kommuneplanen
- Kommuneplanens arealdel
- Overordnet plan for beredskap og krisehåndtering (kriseplanen)
- Tematiske beredskapsplaner (vannforsyning, helse og sosial, brannvern m.fl.)
- Arealplaner og trafikksikkerhetsplaner
- Lokale beredskapsplaner (aksjonsplaner ved de enkelte tjenestestedene)

Kriseplanen er den overordnede og samordnende planen når det gjelder beredskap og håndtering av kriser. Den ble første gang lagt fram for kommunestyret den 30. mai 2001. Kommunestyret forutsatte da at planen skal revideres og legges fram for kommunestyret en gang hver valgperiode. De operative elementene i planen legges ikke fram. Disse vil være gjenstand for fortløpende oppdatering og vedlikehold og ligger derfor som utrykte vedlegg. Dette gjelder dokumenter som: Instruks for krisestaben, varslingsinstruks for innkalling av krisestaben og annet nøkkelpersonell samt ressursoversikter for krisestabens arbeid.

De forebyggende aspektene i arbeidet med samfunnssikkerhet er altså ikke omfattet av denne planen. Det vil si at beredskapsmessige hensyn i samfunnsplanleggingen (BIS) slik de er ivaretatt i kommuneplanen, arealplaner og trafikkplaner, ikke dekkes av planen.

De tematiske beredskapsplanene inneholder så vel en prinsipiell som en operativ del. Rådmannen tar sikte på å legge fram den prinsipielle delen av disse planene til politisk behandling i neste kommunestyremøte.

De lokale beredskapsplanene, dvs. beredskapsplaner ved de enkelte tjenestestedene er rent operative planer, og derfor ikke aktuelle for politisk behandling.

Innenfor de fleste av de tjenesteområdene som er nevnt innledningsvis, foreligger det beredskaps-/kriseplaner. De fleste av disse har imidlertid ikke vært lagt fram til politisk behandling på svært lenge. I hovedsak skyldes det at de har et omfang og en disposisjon som er lite egnet for politisk behandling. Kommunestyret har derfor i liten grad vært orientert om kommunens ansvar og hvordan dette har vært ivaretatt. Rådmannen har på denne bakgrunn forberedt følgende beredskapsplaner for framlegging for kommunestyret etter at den overordnede planen er behandla:

- Vannforsyning
- Helse og sosial (herunder smittevern)

- Brannvern

Disse planene vil bli lagt fram på en slik måte at kommunestyret vil få det nødvendige innblikk i planens prinsipielle sider, det vil si med vekt på kommunens ansvar, i hvilken grad kommunen tilfredsstiller statlige krav, særlige utfordringer, ressursbruk og organisering.

Det finnes dessuten andre beredkapsplaner hvor kommunens ansvar enten er ivaretatt av et kommunalt foretak eller hvor kommunen deltar i interkommunalt samarbeid. Slike planer er:

- Beredkapsplan for farlig gods (havnedirektøren)
- Beredkapsplan for vern mot akutt forurensning for region Nord- og Midt-Troms
- Nordnorsk skredovervåking (interkommunalt samarbeid om overvåking av snøskredfare)

Rådmannen vil i samarbeid med de ansvarlig for slike planer gjøre en nærmere vurdering av om, når og hvordan disse kan legges fram for kommunestyret.

Vedlagt følger den overordnede planen for beredskap og krisehåndtering.

Politisk styring og oppfølging av beredkapsarbeidet

På midten av 80-tallet ble det kommunale beredkapsrådet lagt ned. Bakgrunnen for dette var at det da over lang tid hadde vært liten eller ingen aktivitet i rådet. Som den gang foreligger det heller ikke i dag noen plikt til å ha et slikt råd. De statlige anbefalingene med hensyn til sammensetning av rådet er imidlertid noe endret siden da i samsvar med de sentrale vurderingene av trusselbildet i landet. I dag vektlegges særlig det å trekke inn eierne av kritisk viktig infrastruktur (tele, elektrisitet, vegnett, luftfart m.fl.). Rådet har til oppgave å påse at den overordnede planleggingen blir forsvarlig ivaretatt, og skal ivareta de langsiktige beredkapsmessige strategiene.

Rådmannen vil ikke tilrå at det på nytt oppnevnes et kommunalt beredkapsråd. Eierne av infrastruktur er generelt lett tilgjengelige for Tromsø kommune, og kontaktbehovet kan i hovedsak ivaretas på et bilateralt grunnlag. I denne sammenhengen legger en også vekt på godt etablert kontakt med fylkesmannen og politiet. Nære relasjoner bl.a. til lokal strømleverandør og havnemyndighet trekker i samme retning.

Det er viktig at beredkapsarbeidet er godt forankra i den politiske og administrative ledelsen. Etter gjeldende kriseplan skal formannskapet føre tilsyn med og samordne beredkapsarbeidet i kommunen. Det vil i praksis si at formannskapet av eget tiltak når som helst kan be om faglige redegjørelser og vurderinger og at konkrete tiltak skal iverksettes. Rådmannen skal ved behov kunne gå til formannskapet for nødvendige politiske drøftinger og avklaringer med hensyn til vegvalg og prioriteringer innenfor beredkapsområdet.

Stein Rudaa
rådmann